

## **ПРІОРИТЕТНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ**

В наш час індустрія туризму, що володіє величезним потенціалом, вносить вагомий внесок в сталий розвиток країн та регіонів. При цьому туризм є однією з найкрупніших та високоприбуткових галузей, що динамічно розвивається, отож, має вплив на соціальну, культурну та екологічну складові економіки. Розвиток туристичної діяльності дає змогу вирішити широкий спектр вкрай важливих задач з відновлення здоров'я населення та розширеного відтворення трудових ресурсів, зростання добробуту і поліпшення якості життя, забезпечення соціокультурного розвитку на основі формування відкритої експортно-орієнтованої економіки.

В туризмі як у сфері діяльності взаємодіють різноманітні групи суб'єктів, саме тому він включає всю сукупність явищ та взаємовідносин, що виникають під час взаємодії туристів, постачальників, місцевих органів влади та місцевого населення в процесі туристичної діяльності.

На фоні активного становлення та розвитку туризму в світі закономірно виникає питання ролі України на ринку туристичної пропозиції. Необхідно зауважити, що Україна має всі необхідні умови для активації внутрішнього та закордонного туризму: вдале географічне положення, сприятливий клімат та гарний рельєф, багатий історико-культурний і туристично-рекреаційний

потенціал. Беручи до уваги сучасний стан розвитку туристичної галузі та наявні переваги, а також низку вагомих недоліків, Україна займає на сьогоднішній день 78-е місце у рейтингу привабливості для туристів серед країн світу.

Розвиток галузі туризму невід’ємно пов’язаний із розвитком готельно-ресторанного господарства. Аналізуючи тенденції розвитку вітчизняних підприємств господарства гостинності, можна зробити висновок, що їх конкурентоспроможність стає нижчою із року в рік. Це викликано низкою факторів, в тому числі політичного та економічного характерів, та потребує адаптації існуючих механізмів діяльності підприємств, з одного боку, до потреб ринку послуг з тимчасового розміщення та харчування серед населення України й закордонних туристів, з другого – підвищення ефективності господарської діяльності безпосередньо підприємств як самостійних господарських одиниць [1, с. 8].

Необхідно також відзначити сучасний стан туристичної галузі на регіональному рівні – безпосередньо в Одеському регіоні. Відкриття Одеси як нового туристичного центру для внутрішнього туризму відбулось влітку 2015-го року, коли до міста почали спрямовуватися потоки відпочиваючих з усіх регіонів України. Згідно статистичним даним влітку 2015-го Одесу відвідали 1,5 млн туристів, 57% серед яких склали внутрішні мандрівники, решта поділились майже порівну між західною та східною Європою, 5% склали мешканці Туреччини. У 2016-му році у високий сезон Одесу відвідали 1,8 млн людей, при цьому майже в сто разів виросла кількість туристів з Білорусі, склавши 97 тис. чоловік. З 2017-го року до Одеси почали повертатися російські туристи, у високий сезон місто відвідали 2,5 млн людей, ця тенденція зберіглась і влітку 2018-го року, коли вдалось залучити 3,2 млн туристів. Однак, через занепад туристичної інфраструктури саме місто виявилось неготовим для того, щоб прийняти усіх охочих [2].

Основним критерієм відпочинку для вітчизняних туристів є співвідношення ціна-якість, а в цьому відношення Одеса поступається не тільки, наприклад, польським, а й болгарським напрямкам. Проблем для одеського туристичного сектору також додала нерозвинена туристична інфраструктура, яка за доволі вагомий гонорар пропонує посередній сервіс. Також важливою перепоною є те, що значна кількість туристів, що вже відвідала місто за попередні роки не має наміру повертатись, надаючи перевагу новим напрямкам.

Насправді Одеса ніколи не була спеціалізованим туристичним центром, вона скоріше являла собою промисловий та транспортний вузол, залишивши для туристичної галузі невеликий сегмент свого потенціалу та території. Після довгих років деградації та знищення спеціалізованих оздоровчих центрів приватний капітал так и не спромігся створити гідну заміну, а існуючі

пропозиції не мають змоги конкурувати з цілеспрямовано розвинутими курортами.

Першорядними з пріоритетних цілей становлення туризму в Україні є створення конкурентного на внутрішньому та зовнішньому ринках туристичного продукту, розширення внутрішнього та нарощування розмірів виїзного туризму, становлення курортних і туристичних центрів з врахуванням соціально-економічних інтересів населення, збереження та примноження природної й історико-культурної спадщини.

### ***Список використаної літератури***

1. Матвийчук Л. Ю. Развитие гостиничного хозяйства в Украине. *Туризм и гостеприимство*. 2016. № 2. С. 8–11.
2. Державна служба статистики України : офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.